

VLADO FRANJEVIĆ: UMJETNIK IZMEĐU ARHAIČNE SNAGE I MULTIMEDIJALNIH DIMENZIJA

Vlado Franjević, slikar, grafičar, poet i multimedia-umjetnik rođen 1963. u Martincu kraj Čazme završio je slikarski smjer na SPU-i u Zagrebu. Daleko putujući i svjetski iskusan Vlado Franjević radi danas u kulturnom naponu između Njemačke, Austrije i Švicarske, u Vaduzu, glavnom mjestu Kneževine Lihtenstajn.

2002-2003 je Vlado Franjević dobitnik jednogodišnje stipendije te države. Rezultat je javnosti naknadno bio predstavljen u obliku jedne velike izložbe.

Na isto su bila viđena pojedinačna djela ili cijeli blokovi njegovih umjetničkih radova. Ti se radovi mogu razumijeti kao rezultat procesualne samoanalize vlastitog kreativnog stvaralačkog subjekta. Drugim riječima: umjetnik bilježi samokritički i osjećajno puteve koji vode do njegovih umjetničkih radova i čini ih uvijek iznova novim radnim temama.

Na početku jednog djeła najčešće stoji jedva moguće kontrolirano stanje s jakim čarobnim i poetskim osobinama koja budu prožimana jakim asocijativnim svijetom osjećaja.

Kod doformuliranja likovne ideje, kroz redukciju i zguščivanje dostiže se ogromna višežnačnost tema, koje u svojim koncentracijama ne akceptiraju ograničenost između literarnih i likovnih radova.

Vlado Franjević čini u svojim dijelima umreženost sebi samog proturječnog svijeta intenzivnog osobnog događaja i prema svijetu otvorene umreženosti multimedijalnih i interaktivnih beskonačnosti elektroničkog doba.

Tako na primjer od njega izradjen ciklus "Besramno", posljedica vlastitih doživljaja inspiriran provokantno-razigranim razgovorima sa suvremenicima koji su potpuno osvjeđeni svojim modernitetom i otvorenosću. Različiti materijali koji na početku ne pripadaju jedni drugima uslijed umjetnikovog zahvata, osjetilno i optički budu tako spojeni da stvaraju nove izrade: radi se o žuto obojenim drvenim daskama koje su najčešće nejednakih kontura, te često nalik znakovima. Te nalik kolažima zavezane materijalne slike umjetnik oprema sa tekstualnim isjećcima. A to pak djeluje zavodljivo: tekstovi ne stoje u sredini izražaja slike nego imaju funkciju zavestit promatrača ili promatračicu, stvoriti vlastite slike u njihovim glavama koje ih odvode od stvarne likovne poruke. Vlado Franjević pokazuje ovde na originalan način problematiku mješanja "slike" i "teksta" na jednoj osnovi na kojoj se karakteristika komunikacijskih formi počinje jedno s drugim tako konkurirati i prožimati da si sad iritacija i zagonetljivost mogu izgraditi centralne pozicije.

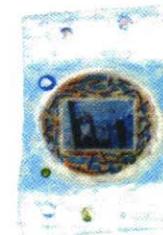
Slike velikog formata, ženske i muške figure, pokazuju, naglašavaju kvalitet slikarske transparentnosti, gustoće, razrješenja, produbljenja, vrijednosti tona, karakteristike namaza, duktusa, ograničenja, kao i emocionalnog ili osmišljenog izbora boje. Te slike pojašnjavaju da se Vlado Franjević pored enormnog filozofsko-literarnog potencijala može takođe predati i emocionalnoj čučnosti boje koja se uvijek odvaja od literarne razumljivosti.

Osnova te grupe radova čine tri puta trideset i tri jednakih veličine obojeni kartoni koje je slikar oslikao vrlo brzo i intuitivno kao nikada prije toga. Podsvjesno pokazuje ovde tragove njegove pokretne snage. Jedan njegov drugi stvaralački dio je konstruktivni zahvat kroz refleksiju očišćenja, tako da spontanost i uređenje može naći svoj najmaksimalniji balans.

Pronalaženje i razvoj forme slične mozaiku u radu Vlade Franjevića je metoda pomoću koje bude omogućeno postavljanje fiksnih točki, a kako bi se procesualno ukrotilo kreativnu energiju koja tako razvojno pronalazi mirnoću na putu do rezultata.

Ali mozaik kao princip je ovde također obilježje umjetnikove višeslojevitosti. Umjetnik je također pronalazčka ličnost, ličnost tražitelja koji točno zna da je znanje bez umjetničke dimenzije nečovječno i da umjetnost bez znanja ne može razviti iskustvene kvalitete.

Foto: Taina T. Franjević

Vlado Franjević

St. Josefsgasse 3
FL - 9490 Vaduz

+423 232 06 25 (P)
+41 79 537 91 75 (mobile)

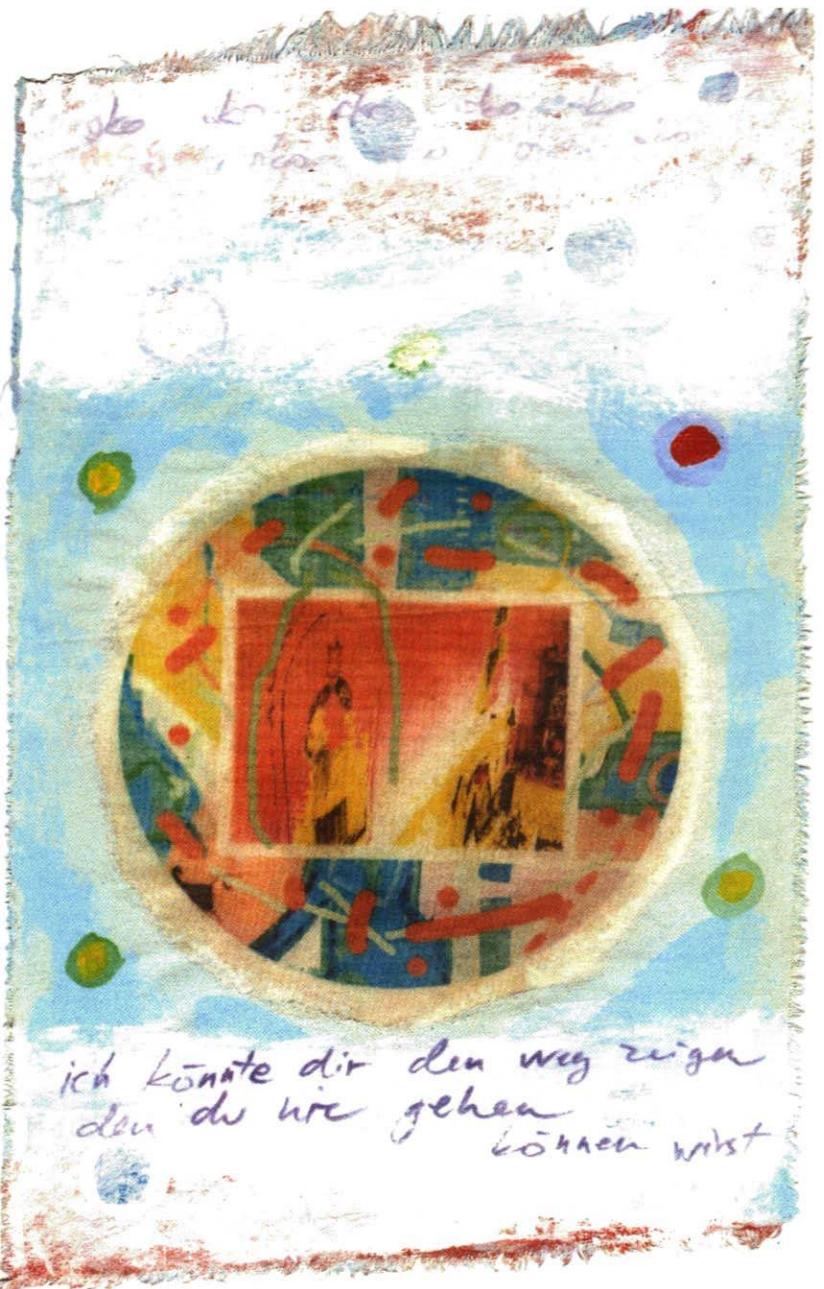
skype: groggy02

MSN: vlado@adon.li

www.vlado.li
www.artoffer.com/vlado

Vlado Franjević

Rođen 1963. u Martincu (kraj Čazme).
1985. završio slikarski smjer na SPU-i u Zagrebu.
1989. preseljenje u Švicarsku.
Od 1993 nastanjen u Kneževini Lihtenstajn.
2000. dobitnik nagrade potpore mladim piscima interesne zajednice njemačkih pisaca (IgdA) u Njemačkoj.
2002. i 2003. bio je jedan od pet predstavnika Lihtenstajna u kulturnoj izmjeni sa Sultanatom Yogyakarta, Indonezija.
2003. dobitnik godišnje stipendije od strane Savjetodavnog tijela za kulturu Vlade K. Lihtenstajn.
Od 1991. izlagao na samostalnim ili skupnim izložbama u Lihtenstajnu, Švicarskoj, Hrvatskoj, Srbiji, Bugarskoj, Francuskoj, Monaku, Njemačkoj, Austriji, Jordanu, Kirgistanu i J. Koreji.
Sudjelovao je na likovnim i grafičkim simpozijima te kolonijama u Estoniji, Hrvatskoj, Srbiji i Jordanu.
Njegovi su likovni radovi nalaze se u zbirkama Savjetodavnog tijela za kulturu K. Lihtenstajn, lihtenstajnskih zaklada i općina te zbirki tamošnjih banaka.
Neki od njegovih radova nalaze se na naslovnim stranicama knjiga i časopisa.

Jak u osjećajima i sjećanjima je rad sastavljen od pedeset djelova kojeg određuju obrađene fotografije iz vremena kad je umjetnikova kćerka bila dijete. Taj rad dokazuje jednostavno nemogućnost zadržati momente iz života. Vezana fiksiranja oko slike vizualiziraju izražajno ljudsku bespomoćnost prema nemogućem preokretanju toka vremena i postepenom isčezavanju u zaboravu sličnom magli.

Kod jedne slijedeće grupe radova kao da sjede na prijestolju, na pet bijelih postolja s pet jednakih formata objekata tekstilnih jastuka. Isti podsjećaju na laterne i istodobno na posude. U svojim kvartetima isti sadrže pokazatelje na strane svijeta. Sa printerom osobnog računala nanesene, otisnute, fotografije u boji koje su dodatno slikarski doradjene pojačavaju tu prepostavku. To su vrlo poetski, naizgled krhki radovi. Znakovni češnje za sigurnoscu koju putujući uvijek imaju duboko u sebi. Ovdje je posebno vidljiva sposobnost Vlade Franjevića klasične slikarske metode optimalno povezati sa novim mogućnostima digitalnih obrada slika: obojane slike budu nakon određenog razvojnog stadija skenirane, digitalno obrađene, zajedno ušivenе i naknadno manuelno dalje oslikavane.

Daljnja grupa radova signalizira sa slikarstvom punom jačine vaginalne kompozicije. U tim se slikama pokazuje provokativno, ali takođe lukavo biće Vlade Franjevića bez maske: sa arhaičnim humorom pokazuje na neugodne činjenice da velik dio danasnjih prijateljica i prijatelja umjetnosti još uvijek nisu dospjeli do tema kao što je to klasična psihoanaliza.

Te slike vizualiziraju zastoj napetosti koja se nadogradjuje u nespojivosti između primitivne snage seksualnosti i ideološki visoko tendencijskih potraživanja civiliziranih moralnih predpostavki. To su slike prislilne snage koje budu hranjene usljene urođenog straha od probognosti arhaične životne snage. Radovi nemaju ništa zajedničkog sa neprijateljstvom prema ženama ili komercijalnim visoko poliranim papirnim pornografija, nego su u srodstvu sa pravoprijesnim likovnim stvaralaštva koje pojašnjavaju rođenje i smrt kao magiju predaka.

Jedna daljnja zidna instalacija Vlade Franjevića, velikih je formata i za razumijeti ju je kao škrinju nestale pisane komunikacije i njegino tehnološko prebrođavanje razmaka između prostora i vremena. U istoj je instalaciji umjetnik obradio staru bogatu zbirku poštanskih marki jednog prijatelja. Te marke potječu iz različitih zemalja Evrope. Stroga kompozicija sa svojom necentriranošću olabavljuje vlastiti karakter kroz suptilnu ritmicu i uredno slaganje ljepljenjem.

U internetskim aktivnostima Vlade Franjevića vidljiva je želja kretati se što je moguće bliže trenutnom vremenu u stvaralačkim paralelnim svijetovima. Interaktivna umjetnost i literatura u internetu je igra sa gubljenjem i rastakanjem individualno izrađenog originala. U mrežu poslani radovi su nezaštićeno izloženi bezobzirnosti stranih utjecaja kao uništavanje, pogresna interpretacija ili krivotvorina.

Takvi eksperimenti u internetu dokazuju u njihovim konačnicama neuništivo vrijednost umjetničkog originala sa svim svojim fascinirajućim psihopatoloskim i socijalno-kulturnim izvorima.

Da se Vlado Franjević sa svojim višeslojnim djelovanjem sve više razvija u internacionalnog umjetnika dokazuju njegovo sudjelovanje, i reprezentiranje Kneževine Liechtenstein u kulturnoj razmjeni sa Yogyakartom, Indonezija 2002. i 2003., zatim njegov konceptualni "Land Arte Work in Progress" projekti u Estoniji 2004. s temom "Izolacija" i 2005. u Srbiji s temom "Kad bih bio Srbija...", zatim poziv i sudjelovanje na likovnoj koloniji u Medulinu kao i 2006. na značajnom međunarodnom simpoziju grafičkog dizajna u Ammanu, glavnom gradu Jordana. Iste je godine Franjević bio samo jadan od tri evropska umjetnika čiji je plakat sudjelovao na izložbi "Sareni Deagu" u J. Koreji. I na kraju 2007. sudjelovao je i prisustvovao na međunarodnoj izložbi "South Pole" u Biskekku, glavnom gradu Kirgistan-a.

Al' Leu
Kritičar umjetnosti, Zürich

4

5